

Eettinen toimintaohje

Hallituksen hyväksymä 20.3.2019

Sisällysluettelo

1. Ohjeen soveltamisala, tarkoitus ja tavoitteet	3
2. Lainsäädännön noudattaminen.....	4
3. Ympäristövastuullisuus.....	6
4. Lapsityön ja pakkotyön kieltö	7
5. Häiriötön toiminta	8
6. Tasa-arvo ja ihmisten kunnioittaminen.....	8
7. Lojaalisuus ja kilpailevan toiminnan kieltö	8
8. Esteellisyys.....	9
9. Henkilöstön osallistuminen ulkopuolisten tilaisuuksiin ja liikelahjat	10
10. Viestintä ja avoimuus.....	10
11. Väärinkäytöksistä tai niiden epäilystä ilmoittaminen.....	11

Eettinen toimintaohje

1. Ohjeen soveltamisala, tarkoitus ja tavoitteet

Tuomi Logistiikka Oy on julkisomisteinen hankinta- ja logistiikkayhtiö, joka toimii sidosyksikköasemassa omistajiinsa nähden. Yhtiö on perustettu tuottamaan omistajilleen laadukkaita ja kustannustehokkaita hankinta- ja logistiikkapalveluita hyödyntäen markkinoita sekä toimien yhteistyössä omistajiensa sidosyksikköasemassa olevien yhteisöjen kanssa. Yhtiö noudattaa hankinta-, materiaali-, kuljetus- sekä henkilöliikennepalveluissaan vastuullista ja eettistä toimintatapaa. Yhtiöllä on sisäisen valvonnan ohjeistus sekä sertifioitu laatujärjestelmä. Tätä ohjetta sovelletaan yhtiön hallitukseen, toimitusjohtajaan sekä koko henkilöstöön mukaan lukien johtajat, esimiehet, työntekijät ja vuokratyöntekijät. Hallituksen ja henkilöstön velvollisuus on olla selvillä ohjeen sisällöstä ja toteuttaa ohjeistuksia työtehtävissään. Toimitusjohtaja vastaa Eettisen toimintaohjeen laatimisesta ja hallitus hyväksyy Eettisen toimintaohjeen. Tuomi Logistiikka liittää tämän ohjeen osaksi merkittäviin hankintasopimuksiin. Toimittajien tulee noudattaa tätä ohjetta aina kun se on liitetty osaksi hankintasopimusta.

Tuomi Logistiikka edistää toiminnassaan kestäväää kehitystä ja tukee myös asiakkaitaan tässä tavoitteessa. Toiminnassa halutaan varmistaa, että hankittavat tuotteet ja palvelut on tuotettu sosiaalisesti vastuullisissa ja ympäristön kannalta kestävässä olosuhteissa. Tuomi Logistiikka pyrkii toiminnallaan takaamaan asiakkaidensa häiriöttömän toiminnan poikkeustilanteissa sekä normaaliolojen poikkeus- ja häiriötilanteissa omistajiensa valmiussuunnitelmien mukaisesti. Yhtiö noudattaa Tampereen kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen konserniohjetta, Tampereen kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet-ohjetta sekä Hyvä hallinto ja johtamistapa Tampereen kaupunkikonsernissa (Corporate Governance) -ohjetta.

Eettisen toimintaohjeen tarkoituksena on

- varmistaa kestävä kehitys periaatteiden toteutuminen kaikessa toiminnassa, sisältäen ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyden
- edistää hankinnan ja logistiikan alalla hyviä ja yhtenäisiä yhteistyö- ja liiketoimintatapoja
- varmistaa julkisten hankintojen lainmukaisuus ja riippumattomuus
- edistää asiakkaita, toimittajia ja työkavereita kunnioittavaa, tasa-arvoista yhteistyötä
- vahvistaa luottamusta, turvallisuutta ja avoimuutta eri toimijoiden kesken
- helpottaa henkilöstön päivittäisiä valintoja ja päätöksentekoa
- ohjata henkilöstöä arvioimaan ja perustelevaan omaa sekä muiden ammatillista toimintaa

2. Lainsäädännön noudattaminen

Tuomi Logistiikka noudattaa Suomen voimassa olevaa lainsäädäntöä. Jokaisen työntekijän velvollisuutena on tiedostaa omaa tehtäväänsä koskevat säädökset ja ollessaan epävarma, pyytämään neuvoa yhtiön hankintalakimieheltä.

Hankintojen osalta Tuomi Logistiikka noudattaa yhtiön sisäistä ohjetta hankinnoista, tilauksista ja sopimisesta.

Toimittajan tulee noudattaa kaikkia tavaroiden ja palveluiden tuottamisvaltiossa voimassa olevia kansallisia lainsäädäntöjä. Kuitenkin siinä tapauksessa, että tässä dokumentissa esitetyt velvoitteet ylittävät tuottamisvaltion lainsäädännön mukaiset velvoitteet, toimittajan tulee noudattaa tässä dokumentissa esitettyjä vaatimuksia.

Tuomi Logistiikalle ja sen asiakkaille tuotettavat tavarat ja palvelut tulee tuottaa olosuhteissa, jotka ovat seuraavien sopimusten mukaisia:

- Yhdistyneiden kansakuntien (YK) ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus (1948)
- Kansalaisyhteiskuntaa ja poliittisia oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus (KP-sopimus, YK 1966)
- Taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus (TSS-sopimus, YK 1966)
- Kansainvälisen työjärjestön (ILO) seuraavat yleissopimukset:
  - Nro 29: Pakollinen työ (1930)
  - Nro 87: Ammatillinen järjestäytymisvapaus ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojelu (1948)
  - Nro 98: Järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden periaatteiden soveltaminen (1949)
  - Nro 100: Samanarvoisesta työstä miehille ja naisille maksettava sama palkka (1951)
  - Nro 105: Pakkotyön poistaminen (1957)
  - Nro 111: Työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuva syrjintä (1958)
  - Nro 138: Työhön pääsemiseksi vaadittava vähimmäispalkka (1973)
  - Nro 182: Lapsityön pahimpien muotojen kieltäminen ja välittömät toimet niiden poistamiseksi (1999)
- Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus lapsen oikeuksista, artikla 32 (1989)
- Yhdistyneiden kansakuntien korruption vastainen yleissopimus (2003)
- Työntekijöiden suojelua, työehtoja ja työoloja koskeva, tavaran ja palvelun tuotantomaassa voimassa oleva lainsäädäntö, mukaan lukien minimipalkkoja ja sosiaalista hyvinvointia koskeva sääntely

- Otsonikerroksen suojelua koskeva Wienin yleissopimus ja siihen liittyvä Montrealin pöytäkirja otsonikerrosta heikentävistä aineista
- Vaarallisten jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen ja käsittelyn valvontaa koskeva Baselin yleissopimus (Baselin yleissopimus)
- Pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskeva Tukholman yleissopimus (Tukholman yleissopimus)
- Kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskeva ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä tehty Rotterdamin yleissopimus (UNEP/FAO) (PIC-yleissopimus) Rotterdam, 10.9.1998
- Tavarain ja palvelun tuotantomaassa voimassa oleva ympäristönsuojelua koskeva lainsäädäntö

3. Ympäristövastuullisuus

Tuomi Logistiikka edistää aktiivisesti kestävästä kehityksestä huomioimalla ympäristövaikutukset hankinnan ja logistiikan liiketoiminnassaan sekä alihankkijoidensa ja toimittajiensa toiminnassa sopimusperusteisesti. Yhtiö noudattaa toimintaansa soveltuvia Suomen ympäristölakeja ja -määräyksiä. Tuomi Logistiikka käyttää luonnonvaroja säästeliäästi. Huomioimalla ympäristönäkökohdat hankinnoissa yhtiö pyrkii edesauttamaan myös asiakkaidensa ekologisuutta.

Tavaroiden valmistuksessa ja palveluiden tuottamisessa on noudatettava aiemmin mainittujen Wienin yleissopimuksen ja Montrealin pöytäkirjan, Baselin yleissopimuksen, Tukholman yleissopimuksen ja PIC-yleissopimuksen mukaisia menettelytapoja sekä tuotantomaan kansallista ympäristölainsäädäntöä.

Toimittajan tulee pyrkiä suojelemaan ympäristöä ja pitää toimintansa ja tuotteidensa ympäristövaikutukset mahdollisimman pieninä. Toimittajan tulee pyrkiä siihen, että sen myymät tavarat ja palvelut on tuotettu ympäristön kannalta vastuullisesti. Toimittajan tulee mitata ja seurata toimintansa ja toimitusketjunsä ympäristövaikutuksia ja pyrkiä parantamaan toimintansa ympäristöystävällisyyttä sekä vähentämään energiankulutusta, raaka-aineiden käyttöä, jätteen määrää ja ympäristölle haitallisten aineiden käyttöä. Toimittajan tulee pyrkiä tuottamiensa tavaroiden ja palveluiden koko elinkaaren kattavaan ympäristövaikutusten arviointiin ja asettaa ympäristöystävällisyyttä koskevia vaatimuksia myös toimitusketjulle. Tarvittaessa Tuomi Logistiikka voi pyytää toimittajalta selvitystä tai auditoida toimittajien ympäristövastuullisuuden toteuttamiseen liittyviä toimia.

4. Lapsityön ja pakkotyön kieltö

Tuomi Logistiikka ja toimittajat noudattavat toiminnassaan YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa määriteltyjä periaatteita. Toiminnassa ei hyväksytä lapsityövoiman käyttöä eikä pakkotyötä tai solmita sopimuksia tällaista työvoimaa käyttävien alihankkijoiden tai toimittajien kanssa. Jos lapsityötä havaitaan, toimittajan tulee puuttua tilanteeseen ja varmistaa lapsen edun toteutuminen yhteistyössä työnantajan, lapsen ja hänen perheensä sekä tarvittaessa muiden tahojen kanssa.

Pakkotyöllä tarkoitetaan kaikenlaista työtä tai palvelusta, joka rangaistuksen uhalla vaaditaan joltakin henkilöltä tai johon mainittu henkilö ei ole vapaaehtoisesti tarjoutunut.

5. Häiriötön toiminta

Tuomi Logistiikan omistajiin kohdistuu valmiuslain (29.12.2011/1552, muutoksin) nojalla velvoite varautua poikkeusoloihin, joiden perusteella yhtiön omistajat ylläpitävät valmiussuunnitelmiaan. Tämä ohje koskee myös normaaliolojen poikkeus- ja häiriötilanteita. Tuomi Logistiikka sopii valmiussuunnitelmien odotuksista ja sitoumuksista omistajien kanssa ja sitoutuu valmiussuunnitelmien vaatimuksiin ja sitoumuksiin niiltä osin, kuin ne on sisällytetty Tuomi Logistiikan ja omistajien välisiin sopimuksiin.

6. Tasa-arvo ja ihmisten kunnioittaminen

Tuomi Logistiikassa kohdellaan työntekijöitä, toimittajia ja asiakkaita tasapuolisesti ja toimittajien tulee noudattaa näitä samoja periaatteita. Syrjintä, fyysinen tai henkinen kiusaaminen ja häirintä ovat ehdottomasti kiellettyjä. Kaikkiin kiusaamis- ja häirintätapauksiin tulee puuttua. Työntekijöiden työtyytyväisyyttä ja henkilökohtaista kehitystä edistetään aktiivisesti. Työn kuormittavuutta seurataan ja tarvittaessa ryhdytään toimenpiteisiin työkuorman kohtuullistamiseksi.

7. Lojaalisuus ja kilpailevan toiminnan kieltö

Työaikana Tuomi Logistiikan työntekijän tulee omistaa huomionsa ja energiansa täysipainoisesti yhtiön asioiden ja liiketoiminnan hoitamiseen, sekä suorittaa työtehtävänsä huolellisesti sekä parhaan kykynsä ja yhtiön edun mukaisesti. Toimiessaan asiakkaiden, toimittajien tai muiden sidosryhmien kanssa henkilöstö esiintyy aina yhtiön edustajana, eikä saa aiheuttaa toiminnallaan haittaa yhtiön tai omistajien toiminnalle.

Työntekijä ei saa tehdä toiselle työnantajalle sellaista työtä tai harjoittaa sellaista toimintaa, joka huomioon ottaen työn luonne ja työntekijän asema saattaisivat vahingoittaa työnantajan etua. Henkilö ei saa työskennellä tai muulla tavoin toimia suorassa tai epäsuorassa kilpailuasemassa suhteessa Tuomi Logistiikkaan.

8. Esteellisyys

Päätöksenteon ja asioiden valmistelun tulee olla puolueetonta ja riippumatonta. Esteellisyys eli jääviys on tehtävissä esiintyvä eturistiriita, joka tarkoittaa henkilön sopimattomuutta osallistua asian valmisteluun tai ratkaisemiseen.

Hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan tai työntekijän ei tule osallistua asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon, mikäli asiaan liittyy hänen omistuksessaan tai ohjauksessaan oleva yritys, yhdistys tai säätiö tai hänen läheinen henkilö tai läheisen henkilön yritys. Henkilön tulee jäädä itsensä pois koko prosessin osalta. Myöskään minkään yksittäisen yrityksen suosimista tai syrjimistä hankinnoissa ei sallita, vaikka kyseessä ei olisi hankintalain mukainen kilpailutus. Läheisiin kuuluvat omat perheenjäsenet mm. puoliso, lapset, lapsenlapset, sisarukset, vanhemmat, isovanhemmat sekä puolison vastaava lähipiiri. Tarkemmin läheinen on määritelty hallintolaissa 28 § 2 momentissa ja lähipiiri osakeyhtiölain 6 § 2 momentissa. Mikäli henkilölle tulee epäily, että hän on esteellinen asian käsittelyssä, tulee hänen jäädä itsensä asian käsittelystä.

Yhtiön hallitus, toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet ovat laatineet lähipiiriselvitykset. Mahdolliset lähipiiriliiketoimia koskevat tiedot annetaan osakeyhtiölain ja tilinpäätöksen laadintaa koskevien säännösten mukaisesti toimintakertomuksessa ja tilinpäätöksen liitetiedoissa.

9. Henkilöstön osallistuminen ulkopuolisten tilaisuuksiin ja liikelahjat

Ammatillisen kehittymisen ja yhteistyön edistämiseksi henkilöstö voi osallistua alan verkostoitumistilaisuuksiin sekä tuote-esittelytilaisuuksiin. Yhteistyön on oltava tuotteen tai palvelun suhteen liiketoiminnan kannalta perusteltua sekä avointa ja työntekijän työn hoitamiseen välittömästi liittyvää eikä tilaisuuksien tule sisältää kohtuuttomia tarjouluja. Tilaisuuden tulee sisältää henkilön toimenkuvan hoitamiseen olennaisesti liittyviä tehtäviä, mm. tuote-esittelyä tai verkostoitumista. Toimittajien järjestämiin tilaisuuksiin osallistutaan ainoastaan toiminnasta vastaavan päällikön luvalla. Tilaisuuksiin osallistumisesta aiheutuvista majoitus- ja matkakustannuksista vastaa Tuomi Logistiikka. Saman toimittajan tai muun sidosryhmän järjestämiin tilaisuuksiin ei tule osallistua toistuvasti.

Kaikenlainen korruptio ja lahjonta on ehdottomasti kielletty. Lahjojen antaminen, vastaanottaminen tai kustannusten kattaminen on kielletty. Tarjouskilpailun aikana ei osallistuta kilpailuun osallistuvien yritysten järjestämiin tilaisuuksiin.

Saavuttaakseen etuja liiketoiminnassaan yhtiö, toimitusjohtaja tai sen työntekijät eivät saa antaa suoraa tai epäsuoraa tukea poliittisille puolueille, järjestöille tai yksittäisille poliitikoille.

10. Viestintä ja avoimuus

Tuomi Logistiikka edistää toiminnassaan, vuorovaikutuksessaan ja viestinnässään avoimuutta. Yhtiö edustaa avointa ja rakentavaa keskustelua työasioista ja rohkaisee työntekijöitään esittämään kehitysehdotuksia. Yhtiö arvostaa rehellisyyttä kaikissa tilanteissa, eikä vääristele tosiasioita.

11. Väärinkäytöksistä tai niiden epäilystä ilmoittaminen

Yhtiö sitoutuu kaikessa toiminnassaan rehellisyyteen, läpinäkyvyyteen ja vastuullisuuteen. Mikäli yhtiön työntekijä havaitsee epäselvyyksiä kilpailulainsäädännön näkökulmasta, esimerkiksi hintojen sopimista, markkinoiden jakamista tai määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä, tulee hänen saattaa asia yhtiön lakimiehen tietoon toimenpiteitä varten.

Mikäli yhtiön henkilöstön, toimitusjohtajan, hallituksen jäsenen, sidosryhmien tai yhteistyökumppaneiden osalta nousee esille väärinkäytös tai epäily väärinkäytöksestä, voi asiasta tehdä ilmoituksen yhtiön internet-sivuilla olevan Whistle blower-kanavan kautta. Yhtiön laaturpäällikkö käynnistää asiaan liittyvän selvityksen, jossa ilmoituksen tekijän anonymiteetti säilytetään. Selvitys ohjataan käsiteltäväksi ilmoitusta koskevaa henkilöä ylemmälle tasolle. Tarvittaessa yhtiön toimitusjohtaja tai hallitus voi suorittaa sisäisen tarkastuksen ulkoisen kumppanin toimesta.

Hyväksytty Tuomi Logistiikan hallituksessa

20.3.2019